

Degradacja środowiska przyrodniczego jest jednym z głównych problemów współczesnego świata, z którym muszą zmierzyć się wszystkie kraje. Proces degradacji polega na pogorszeniu się stanu środowiska na skutek zanieczyszczenia wód, gleb i powietrza. Zanieczyszczenia te z kolei wpływają np. na spadek bioróżnorodności fauny i flory Ziemi, zmiany klimatyczne czy występowanie skrajnych zjawisk pogodowych. Większość tych zanieczyszczeń jest efektem działalności człowieka i powstaje w procesie wytwarzania dóbr i gospodarowania nimi. Dalszy, niepohamowany wzrost emisji zanieczyszczeń może doprowadzić do katastrofy ekologicznej, czyli nieodwracalnych zmian w środowisku. Zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju oraz sprawiedliwości międzypokoleniowej należy podjąć działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń i utrzymanie środowiska w zadowalającym stanie. Należy jednak przy tym pamiętać, aby działania te nie stanowiły bariery dla dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego. Liczne badania pokazują, że jest to możliwe dzięki wykorzystaniu innowacji i nowoczesnych technologii oraz ograniczeniu wykorzystania surowców naturalnych. Z koncepcji o środowiskowej krzywej Kuzneta wynika, że zmiany środowiskowe odpowiadają kolejnym etapom rozwoju gospodarczego. W początkowym etapie ożywienia gospodarczego obserwuje się gwałtowny wzrost aktywności gospodarczej, co wiąże się z wykorzystaniem dużej ilości surowców oraz wzrostem emisji zanieczyszczeń i ilości odpadów. Kolejny trend ten jest łagodzony, co wynika ze zmian w strukturze gospodarczej kraju (rozwój usług, które nie stanowią, aż tak dużego obciążenia dla środowiska). W ostatnim etapie obserwuje się wzrost znaczenia innowacji i zmian technologicznych, które umożliwiają ograniczenie degradacji środowiska. Trend ten obserwuje się głównie w wysokorozwiniętych krajach i regionach, gdzie wzrasta popyt na „czyste” środowisko oraz wzrasta zdolność do poniesienia kosztów na ochronę środowiska. Zapobieganie procesom degradacji środowiska jest możliwe dzięki analizie omówionych zależności i prawidłowemu rozpoznaniu czynników wpływających na proces degradacji środowiska.

Celem niniejszego projektu jest zbadanie wpływu rozwoju gospodarczego województw Polski na zmiany emisji wybranych gazów cieplarnianych. Przeprowadzenie badań pozwoli ustalić jakie czynniki warunkują powstawanie zanieczyszczeń i jakie zmiany gospodarcze w największym stopniu oddziałują na emisję gazów cieplarnianych. Badania będą przeprowadzone dla jednego komponentu środowiskowego, ponieważ zanieczyszczenia powietrza mają szczególne znaczenie i oddziałują pośrednio również na inne komponenty tj. wody powierzchniowe i gleby, oddziałują na zmiany klimatyczne i są istotne dla stanu zdrowia człowieka.

Realizacja projektu będzie stanowiła znaczący wkład w rozwój i popularyzację badań w obszarze ekonomii środowiska. Badania wypełnią również istniejącą lukę badawczą wynikającą z braku dostatecznej ilości opracowań na poziomie regionalnym, zarówno w badaniach polskich jak i zagranicznych. Wyniki badań będą stanowiły również model i podstawę do dalszych, pogłębionych analiz z uwzględnieniem innych komponentów środowiska oraz innych czynników społeczno-gospodarczych. Ponadto badanie może stanowić podstawę szczegółowej diagnozy wybranych miejscowości czy regionów i podstawę wyboru odpowiedniej strategii rozwoju, umożliwiającej ograniczanie degradacji środowiska.